

ПРЕС КЛИПИНГ

22. јун 2018.

НАСЛОВИ

Директорка Поште крије лоше резултате, а раднике оптужује да су **ПЛАЋЕНИ ДА ПРОТЕСТУЈУ** (стр. 2)

АЛАРМАНТНО Више од половине жена у Србији нити ради, нити тражи посао (стр. 3)

Државни службеници су и даље **БОЉЕ ПЛАЋЕНИ** од радника код приватника, а у овим делатностима су **НАЈВЕЋЕ ПЛАТЕ** (стр. 5)

Привреда у плусу 437 милијарди динара (стр. 7)

Кикинда: Стижу заостале плате за раднике "Шпедиције" (стр. 9)

Синдикати РТБ-а и пословодство потписали нови Колективни уговор (стр. 10)

Директорка Поште крије лоше резултате, а раднике оптужује да су ПЛАЋЕНИ ДА ПРОТЕСТУЈУ

Ауторка: Сузана Лакић

Директорка "Поште" Мира Петровић напала је колегу, оптужујући га да је плаћен да би подривао њен рад у том јавном предузећу где је за време њеног мандата добит смањена за шест милиона евра.

Како сазнаје "Блиц", на састанку у централној згради "Поште" пред десет највиших руководиоца Петровићева је осула паљбу на Зорана Павловића, председника Самосталног синдиката поштанских радника, тврдећи да добија новац да би организовао протесте и позивао раднике да се удруже против ње.

- Усред састанка директорка се Павловићу директно обратила речима "знам ко вас је платио за протест". Изненађени Павловић је инсистирао на одговорима на питања ко га је платио, када и колико, али је директорка ћутала. Тек на Павловићеву констатацију да ће је тужити, само је одговорила "тужите" - прича извор "Блица". Додаје и да је Павловић пре неки дан пресавио табак и да од директорке због повреде угледа и части у тужби тражи накнаду од 200.000 динара.

Наш извор додаје да то није први пут како се лоши резултати које директорка постиже у "Пошти" преводе на политички терен. Министар без портфеља и лидер Партије уједињених пензионера Милан Кркобабић жестоко је бранио Петровићеву на Влади у новембру прошле године у јеку протеста незадовољних радника "Поште". Он је тада чак изнео сумњу да су неке странке умешале прсте у протесте радника да би се са чела "Поште" уклонила Петровићева, која је високи функционер његове партије.

Петровићева је иначе у "Пошти" почела да ради као секретарица, а пре доласка у фотељу директора била је специјална саветница Кркобабића за плату од 186.588. динара.

Ако смо толико успешни, зашто крију резултате

Зоран Павловић тврди да је истина потпуно другачија од оне коју представља директорка.

- Протести и организовање радника су последица лошег економско-социјалног положаја запослених у предузећу. Ако смо тако успешни као што то покушава представити госпођа Петровић, којој је мандат в. д. директора истекао пре девет месеци, зашто се резултати пословања крију и од њених сарадника. У последњих 16 година у Пошти први пут није јавно објављен извештај о пословању за 2017. годину као ни план пословања за 2018. По први пут

месечни извештаји о пословању предузећа постали су "тајна" не само синдикатима него и члановим пословодства - оценио је Павловић за "Блиц".

АЛАРМАНТНО Више од половине жена у Србији нити ради, нити тражи посао

Аутор: Н. Говоруша

Чак 53,7 одсто жена у Србији је радно некативно - немају посао, али га ни не траже, показују подаци истраживања које је спровела Парламентарна буџетска канцеларија у сарадњи са Републичким заводом за статистику.

Тај податак баца у сенку добре вести да је у 2017. запослено 127 хиљада жена више у односу на 2014, а ништа мање обећавајућ није ни податак да се за те три године није значајно смањило јаз између жена и мушкараца у погледу степена запослености.

Пре три године стопа незапослености мушкараца је била 18,3, а код жена 20,3 одсто. У 2017. години смањена је незапосленост и једних и других, с тим што се разлика у запослености полова није умањила: незапослених мушкараца је 12,8, а жена 14,3 одсто.

Графикон 19: СТОПЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ, НЕЗАПОСЛЕНОСТИ И НЕАКТИВНОСТИ МУШКАРАЦА И ЖЕНА
У 2014. и у 2017. у %

Однос у запослености

Више од половине жена старијих од 15 година нити ради нити тражи посао. Оно што привлачи пажњу, ако погледамо графикон јесте да је тај проценат значајно виши него код мушкараца, код којих је то случај у 38 одсто случајева.

Постоји неколико разлога за високу стопу неактивности жена, а она је једним делом последица разлика у старосној структури - око 25 одсто жена је старије од 65 година, док је код мушкараца то случај у 20 одсто.

Највећи разлог за неактивност је свакако број пензионисаних људи, око половине неактивних на тржишту рада.

Остали важни разлози су школовање, обуке, болест, неспособност за рад. Такође, уочава се да жене у већој мери од мушкараца не учествују на тржишту рада због бриге о деци или болесним лицима или због других личних и породичних разлога - око 11 одсто жена и само два одсто мушкараца.

Графикон 20: РАЗЛОЗИ ЗА НЕАКТИВНОСТ МУШКАРАЦА И ЖЕНА
Учешће у укупном броју неактивних лица у 2017. у %

Разлози за неактивност код жена и мушкараца

Ако погледамо положај жена на тржишту рада у старосним групама, у најбољој позицији су жене старости између 35 и 55 година, стопа незапослености код њих је најнижа.

Жене старије од 55 година су претежно неактивне на тржишту рада, док је код старосне групе од 15 до 24 године стопа незапослености и даље висока, 36,3 одсто, али свакако мања него у 2014. када је износила 50 одсто.

Ниво образовања значајан је за положај жена на тржишту рада. Са повећањем нивоа образовања жене су активније на тржишту рада и расте број запослених жена.

Графикон 21: СТОПЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ, НЕЗАПОСЛЕНОСТИ И НЕАКТИВНОСТИ МУШКАРАЦА И ЖЕНА ПРЕМА НИВОУ ОБРАЗОВАЊА
У 2017. у %

Образовање и посао

Највише су запослене високообразоване жене. Такође, са већим степеном образовања смањује се јаз који постоји између жена и мушкараца у стопи запослености, где је разлика готово занемарљива.

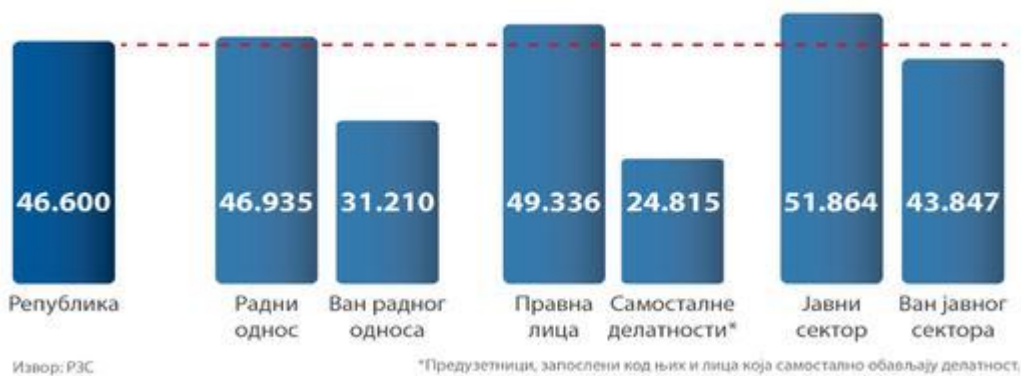
Државни службеници су и даље БОЉЕ ПЛАЋЕНИ од радника код приватника, а у овим делатностима су НАЈВЕЋЕ ПЛАТЕ

Аутор: Н. Говоруша

Просечна нето зарада у Србији за 2017. годину, износила је 46.600 динара, али је упркос залагањима државе да младе "обесхрабри да траже посао у јавном сектору" он очито и даље боља опција - просечна зарада у јавном сектору је износила 51.864 динара, што је 18 одсто више него плата у приватном сектору, где је нето плата у просеку 43.847 динара.

Ово су налази анкете о кретањима на тржишту рада коју је спровела Парламентарна буџетска канцеларија у сарадњи са Републичким заводом за статистику.

Графикон 26: ПРОСЕЧНА ЗАРАДА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
У 2017. години, у динарима

Примања по секторима

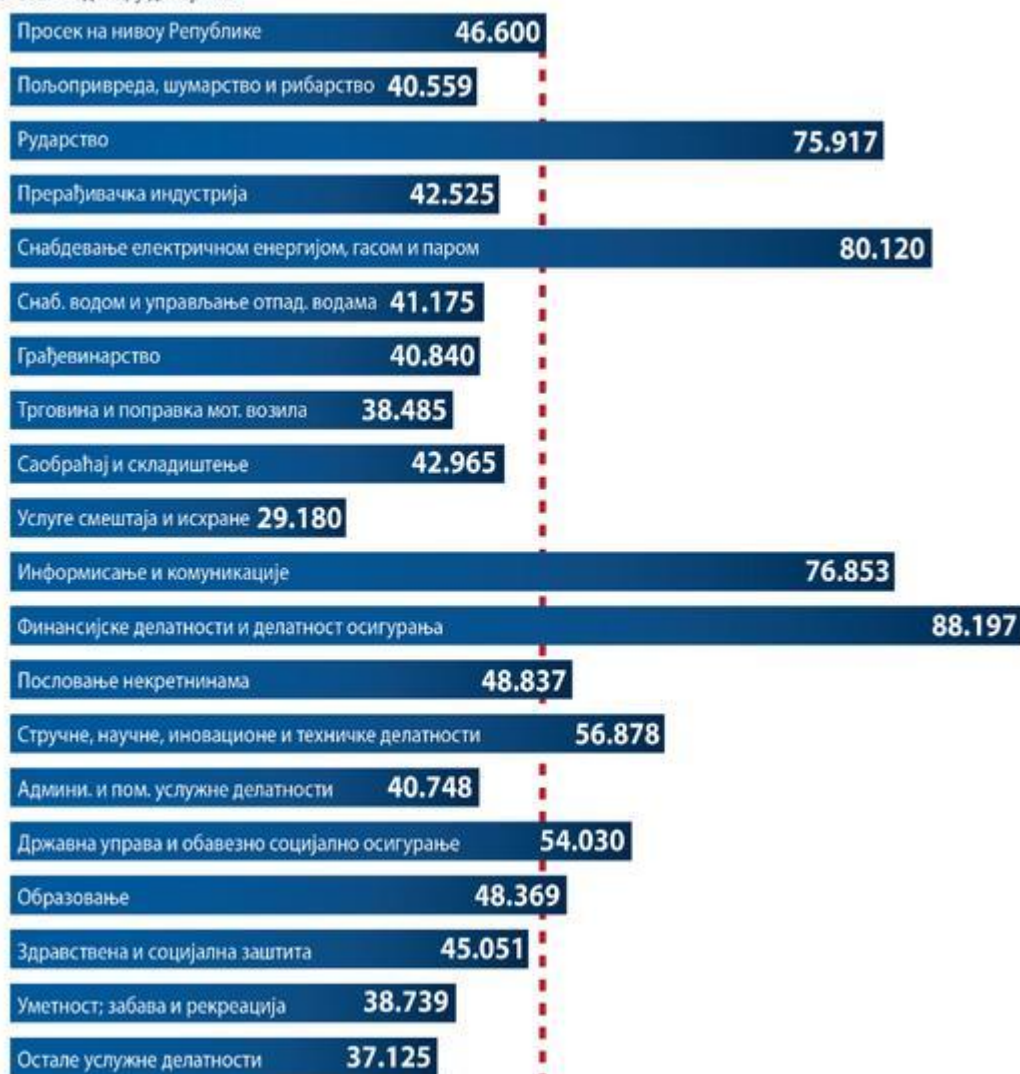
Нарочито је ниска просечна зарада предузетника, као и оних који су запослени код предузетника - готово је упола нижа од просечне зараде на нивоу Републике.

Значајне разлике се уочавају ако погледамо просечне зараде у различитим делатностима.

Просек примања у финансијској делатности и делатности осигурања је 88.197 динара што је чак три пута више од просека у сектору услуга и смештаја, који износи 29.180 динара.

У врху делатности са највећим примањима је и снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, где је просечна зарада 80.120 динара.

Графикон 27: ПРОСЕЧНА ЗАРАДА ПО ДЕЛАТНОСТИМА
У 2017. години, у динарима

Извор: РЗС

Просечна зарада по делатностима

Запослени у информисању и комуникацијама, такође могу да се похвале већим примањима од остатка са просечним приходом од 76.853 динара месечно, а у врху је и рударство, где запослени зарађују 75.917 динара за месец дана.

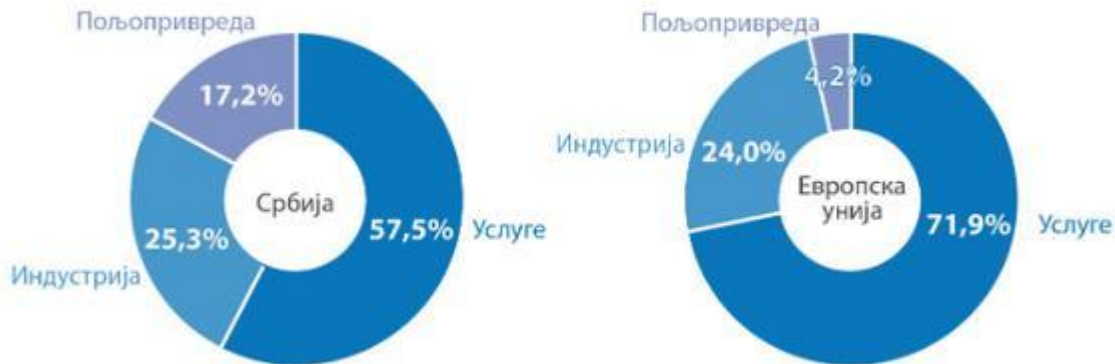
Најнижа примања поред поменуте услужне делатности има и трговина и они који се бавле поправљањем моторних возила. Њихова зарада је око 38.485 динара месечно. Нешто више имају запослени у уметничким, забавним и делатностима рекреације, са 38.739 динара за месец.

Највећи број запослених ради у сектору услуга. У 2017. години од око 2.8 милиона запослених, око 1.6 милиона је радило у овом сектору, док је у индустријском било запослено око 700

хиљада лица. У пољопривреди је било запослено око пола милиона људи, што је пет одсто мање него у претходном мерењу из 2014 године.

Запосленост у пољопривредном сектору се значајно разликује од запослености у Европској Унији. У Србији је сваки шести ангажован у пољопривреди, док у ЕУ је то сваки двадесет и четврти.

Графикон 13: ЗАПОСЛЕНИ ПРЕМА ДЕЛАТНОСТИМА У СРБИЈИ И У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ
Учешће појединих сектора у укупном броју запослених, у 2017, у %

Извор: Прорачун ПБК на основу података АРС и Евростата

Запослени према делатностима у Србији и Европској Унији

Са услужним сектором је ситуација обратна. Европска унија може да се похвали да је у услужном сектору запослено 71.9 одсто запослених, а у Србији је то случај са 57.5 одсто запосленог становништва.

У Београду највећи број запослених је у трговини, у Војводини и Јужној и Источној Србији то је прерађивачка делатност, док се пољопривредом највише баве људи у Шумадији и Западној Србији.

Привреда у плусу 437 милијарди динара

Аутор: Д. И. К.

Већина српских предузећа је лане уписала позитиван резултат, показују финансијски извештаји. Дупло већа добит него годину пре

ГОТОВО три петине српских предузећа лане је "уписало" позитиван резултат. Према подацима Агенције за привредне регистре, која је обрадила финансијске извештаје српских привредника,

у 2017. години је, на нивоу целе привреде, остварена добит од 437 милијарди динара - што је дупло више него годину пре.

Подаци АПР показују да је 59.131 фирма пословала профитабилно, са оствареном добити од 666,6 милијарди динара.

- На страни негативних резултата било је 1.048 привредних друштава мање у односу на претходну годину, односно укупно 26.592 предузећа, која су исказала нето губитак у висини од 229 милијарди динара - рекла је Ружица Стаменковић, регистратор Регистра финансијских извештаја АПР.

Како истиче, раст профитабилности обележио је и пословање јавних предузећа која су, у коначном збиру, остварила добит од 29 милијарди динара.

Од укупно 576 јавних предузећа у нашој земљи, профит је уписала чак 421 фирма, њих 135 губитак, а остатак од њих 20 није исказао резултат.

Према речима Ружице Стаменковић, број запослених у јавним предузећима лане је смањен за 1.979 радника, тако да су она запошљавала укупно 118.115 радника. То је знатан део од укупно 1,07 милиона запослених, колико их ради у 101.012 фирми у Србији. Иначе, број радника на нивоу целе привреде порастао је за 3,3 одсто, док су расходи за плате увећани за 9,3 процента. Највећи раст масе зарада исказала су предузећа у области - прерађивачке индустрије.

Задуженост и неликвидност су и даље проблеми с којима се суочавала српска привреда и током протекле године, иако су сопствени извори финансирања увећани за девет одсто.

Из сопственог капитала се, према подацима АПР, већим делом финансирају јавна предузећа (јер имају и највећи капитал), док су у најтежем положају микропредузећа, која само седам одсто капитала користе из сопствених извора. Практично на 100 уложених динара, код микропредузећа ће седам динара бити из сопствених извора, а 93 динара позајмљено. Профитабилност још није довољна да би се привреда финансирала из сопствених средстава.

- Носећи део привреде чини 11.131 велико, средње и мало предузеће, а она су остварила четири петине финансијског резултата целе привреде и упошљавају 78,3 одсто свих радника - закључила је Ружица Стаменковић.

ОДУГОВЛАЧЕ ДОБАВЉАЧИМА

ПРЕДУЗЕЋА су и прошле године брже наплаћивала своја потраживања - у просеку за 69 дана, него што су намиривала своје обавезе према добављачима - у просеку за 118 дана. Јавна предузећа, тако, наплаћују у року од око 77 дана, а плаћања обављају у року од 134 дана. Најгора је ситуација у сектору пословања са некретнинама где је наплата потраживања 183 дана, док своје обавезе ове фирме измирују за чак 358 дана. Карактеристичан је сектор услуге смештаја и исхране, где се највећи део услуга наплаћује у готовини.

- Они заправо најбрже наплаћују своја потраживања, и то раде у 29 дана, међутим, овај сектор не измирује обавезе том брзином, већ то чине за 165 дана - указује Стаменковићева.

Кикинда: Стижу заостале плате за раднике "Шпедиције"

Аутор: Р. Шегрт

Нова шанса за некадашње раднике фирме која је већ 13 година у стечају. Синдикат: Држава дужна да обезбеди новац за исплату

ИАКО им је фирма већ 13 година у стечају, бивши радници ДП "Шпедиција" у Кикинди имају велику шансу да наплате заостале плате. Од укупно 112 радника којима је фирма остала дужна, могућност да наплати заостале плате имају 92 радника који припадају четвртом исплатном реду.

- Моја потраживања пре неколико година била су око 120.000 динара, са каматом, али су камате сада сигурно више. Имам и судску пресуду. Радио сам 27 година у "Шпедицији" - каже Миле Прлина.

Сличну суму потражује и Раде Поповић, који је радио 15 година као возач. Поступак наплате потраживања на име неисплаћених зарада бившег ДП "Шпедиција" у стечају покреће Савез самосталних синдиката Кикинде. Њихов правник Милован Гатарих објашњава да радници могу да наплате потраживања, јер фирма има имовину и некретнине. Могућност за исплату постоји и без тога, јер је држава дужна да обезбеди новац за ову сврху.

- Држава мора да обезбеди новац за исплату заосталих плата радника из четвртог исплатног реда, по основу неразумно дугог трајања стечаја. У оваквим случајевима, када стечајни поступак траје више година, радници се први исплаћују. Потребно је претходно да пријаве потраживања и да се добије спор пред Уставним судом. Поступак се покреће путем уставне жалбе, а у исход не сумњамо, јер је мало фирми у којима стечај траје овако дуго - истиче Гатарих.

Како објашњавају у ССС, исплата потраживања може се остварити у року од годину дана. Гатарих каже да се појединачна потраживања крећу од 5.500 до 41.000 динара без камате, па је укупна сума коју радници треба да наплате од државе од три до четири милиона динара.

ПОД СТЕЧАЈЕМ 13 ГОДИНА

СТЕЧАЈ "Шпедиције" покренут је још у септембру 2005. и још траје. У међувремену су се променила три стечајна управника. Упоредо са стечајем, води се и судски поступак између једног локалног бизнисмена, који је купио део имовине, и "Шпедиције".

- Тај поступак не утиче на потраживања радника. Новац на име заосталих зарада треба да обезбеди држава - тврди Гатарих, дипломирани правник у ССС.

Синдикати РТБ-а и пословодство потписали нови Колективни уговор

Аутор Љубиша Алексић

Сигурније у промене

Окончали смо важан посао на обострано задовољство и спремно можемо чекати стратешког партнера – казао је Благоје Спасковски и најавио исплату заосталог регреса. – Мирјана Антић: Полазна цена рада је 126 динара (до сада 116), топли оброк износиће 17 одсто републичког просека, а регрес 10 одсто просечне зараде, не личне, већ исплаћене у РТБ-у претходне године. – Синдикалци задовољни „вин-вин“ резултатом

РТБ. – Окончали смо важан посао на обострано задовољство и спремно можемо чекати стратешког партнера – казао је данас кратко генерални директор РТБ-а Бор Благоје Спасковски након потписивања Колективног уговора са репрезентативним синдикатима. – Не би било добро да се нисмо договорили јер бисте онда морали да преговарате са новим послодавцем од кога се, по логици ствари, не може очекивати превелика издашност. Посебно сам задовољан, и поносан, на разумевање које нас је довело до овог чина. Своје обраћање Спасковски је зачинио и вешћу да ће сутра бити исплаћена два регреса, редовни и заостали, најављујући да ће настојати да се током јула и августа исплате и преостала два. За ову вест награђен је аплаузом и духовитом опаском једног од присутних „да је најбољи синдикалац“.

Рударско-топионичарски басен Бор данас је, практично, завршио колективно преговарање са репрезентативним синдикатима Рудника бакра Бор, Топионице и рафинације, Рудника бакра Мајданпек и Матичног предузећа, односно старог састава РТБ-а, јер формално још није завршено припајање зависних предузећа Матичном. Мирјана Антић, заменик генералног директора за економска питања, појаснила нам је да су директори са својим реперезентативним синдикатима данас, у ствари, потписали четири идентична текста колективног уговора. Документи важе у наредне три године, што су рокови у складу са законом, тако да никакав изузетак није могућ.

–И пре овог документа права запослених у РТБ-у била су знатно повољнија од оног што прописује Закон о раду – рече нам Мријана Антић. – Законом је, иначе, дата слобода послодавцу и репрезентативним синдикатима да могу поступити повољније у односу на оно што је доња граница или репер. Примера ради, РТБ већ дуго има накнаду за минули рад од 0,5 одсто (Закон о раду каже 0,4 одсто), а ЕПС је, рецимо, као државно предузеће, ту одредбу увео у фебруару ове године. Успех је што смо први пут постигли до у зарез идентичне уговоре за сва предузећа, којима

је полазна цена рада дефинисана на 126 динара, а до сада је била 116. То је знатно повећање зарада, мада нам остаје умањење од 10 одсто као индиректном буџетском кориснику (јер више од половине чланова органа управљања именује Влада). На нешто другачији начин регулисан је и обрачун топлог obroка. Антићева подсећа да је РТБ неколико претходних година имао фиксни износ топлог obroка од 7.404 динара. Сада је његова висина везана за раст зараде у Републици Србији и она ће се месечно мењати како се буде објављивао тај податак. Износиће 17 одсто тог републичког просека. Ни висина регреса за годишњи одмор неће више бити фиксна категорија, него се везује за просечну зараду у претходној години код послодавца. Када буде ступио на снагу овај Колективни уговор, то ће бити 10 одсто од просечне зараде, не личне, већ која је на нивоу РТБ-а исплаћена у 2017. години. Ово су промене које се тичу материјалног статуса запослених, иначе су сва друга права задржана на нивоу досадашњих, која су према оцени Мирјане Антић, била „озбиљна, стечена и сачувана у односу на све кризе у којима је РТБ био имајући у виду да је на тржишту директно изложен берзанским утицајима, како цене бакра, тако и енергената и свега што троши за ту производњу бакра. Дакле, то се није одражавало на висину права која радници имају, изузев, можда, понекад на динамику исплате“.

–С обзиром на то да ће се до краја овог месеца завршити статусна промена РТБ-а Бор и, вероватно, бити регистрована са првим радним даном јула, то значи да садашња зависна предузећа до краја јуна престају да послују под тим именом. Како је у претходном периоду померена динамика исплате регреса, данас је договорено – како сте већ чули од генералног директора – да три заостала регреса из ове године исплатимо према условима из досадашњег Колективног уговора, а то је фиксних **6.000 динара месечно.**

У своје, а и име колега, **Василије Шевченко**, председник Синдикалне организације Топионице, осетио је потребу да каже да током преговора нико никог није надмудрио. У „жару борбе“ можда је неко некоме нешто неодмеренео рекао, али то не треба схватити лично: – **Ми смо професионалци, представници радника и не треба да се промовишемо поименице. Тако ја овде представљам 840 чланова Синдиката Топионице, а сви ми, директно и непосредно, 5.000 запослених! Уговор је једна „вин-вин“ варијанта и ми као синдикалци морамо да схватимо да овом приликом нико није посебно „профитирао“.** Договорили смо документ који важи за цео РТБ, и за оне који су чланови синдиката, али и за оне који то нису! Коментаришући ранију сугестију генералног директора да не треба да буду тако тврди преговарачи, Шевченко после свега, у шали, рече да су добрим делом то научили управо од Спасковског.

И **Драган Алексић**, председник Синдикалне организације РТБ-а Бор ДОО (Матично) уверен је да је обављен велики посао за све запослене. Потписан је веома важан документ и нада се да ће његовом применом, како од стране садашњег руководства, тако и будућег, радници бити задовољни и својим радом допринети бољој егзистенцији својих породица. Слаже се са Шевченком да у овом послу нема победника јер компромис побеђује у сваком преговарању, па и овоме.

–После дугих разговора договорили смо се и потписали нови Колективни уговор који је буквално заштита пред најављеним променама. Не можемо да будемо ни задовољни ни незадовољни – каже Горан Антић, председник Самосталног синдиката Рудника бакра Мајданпек. – Јер, никад не може човек да добије све, али зато нисмо ни изгубили. Чак мислим, да смо на материјалном плану дошли до неких повољнијих договора него што смо их имали у претходном уговору. Било је повремено расправа, али сви смо били на висини задатка, договорили смо се и мирно дочекујемо статусне промене.

– Као потписник свих досадашњих колективних уговора у ТИР-у могу да потврдим да су радници РТБ-а први пут добили изузетно квалитетан и важан акт који свима даје иста права и обавезе – каже Драган Јанкуцић, председник Синдиката “Независност ТИР”. – Ово је заједнички резултат половодства и синдиката, а пре свега генералног директора Благоја Спасковског, који се активно укључио у све фазе преговора. Важно је истаћи да је уговор полазна основа и за евентуалног стратешког партнера и гарантује права радника која могу бити само иста или већа.

И Горан Јовановић, председник ЈСО РТБ-а Бор СССМ, који није био директни потписник ниједног од четири истоветна уговора, поздравио је овакав исход. – Тај уговор важиће у јединственом предузећу и желео бих да честитам свим колегама и пословодству што је потписан. Он је велика ствар за раднике јер сва сигурност на коју они рачунају у предстојећим променама потиче управо из данас потписаног.